

Beleidsvaluatie binnen de Vlaamse overheid.

Een overzicht van de resultaten uit de bevraging van de leidinggevenden

Studiedag VEP, donderdag 17 december

Dries Verlet, Josée Lemaître & Ann Carton

**STUDIEDIENST
VLAAMSE REGERING**

Overzicht

- ⊕ Situering van de bevraging
- ⊕ Een overzicht van de resultaten
 - ⊕ Hoe staan leidinggevenden binnen de Vlaamse overheid tegenover beleidsvaluatie?
 - ⊕ Meetbaarheid van outputs en effecten
 - ⊕ Aanpak en capaciteit van beleidsvaluatie binnen de entiteiten in de Vlaamse overheid
 - ⊕ Ervaring inzake beleidsvaluatie: motieven, wie betrokken, type evaluaties, voorwerp, criteria, initiatiefnemers, kwaliteitsbewaking en doorwerking
 - ⊕ Evaluatieplatform
 - ⊕ Deelname aan vorming en kennisdeling
- ⊕ Enkele conclusies om mee te nemen

Situering

- ⊕ Cf. beleidsnota van de Studiedienst van de Vlaamse Regering en het departement Kanselarij en Bestuur
- ⊕ In kaart brengen van de praktijk inzake beleidsevaluatie binnen de Vlaamse overheid
- ⊕ Hoe kunnen we evaluatie verder uitbouwen?

Aanpak

- ⊕ bevraging bij de leidinggevenden
- ⊕ basis van de vragenlijst: cf. eerdere bevraging in 2009 en overleg binnen de schoot van het Vlaams Evaluatieplatform

Methodologie en dataverzameling

- ⊕ Universum: top- en middenkader van de Vlaamse overheid (i.c. de leidinggevenden op niveau N en N-1)
- ⊕ Aantal unieke eenheden: 368
- ⊕ Online bevraging, met unieke links
- ⊕ Veldwerk: 20 oktober – 20 november 2015
- ⊕ Respons: 50,5% of N = 186
- ⊕ Representatief naargelang van:
 - ⊕ Top- versus middenkader
 - ⊕ Rechtsvorm: IVA, EVA, Departement en andere
 - ⊕ Grootte van entiteit: -100, 100-299, 300-699, +700
 - ⊕ Verticale versus horizontale beleidsdomeinen

Een blik op de resultaten...

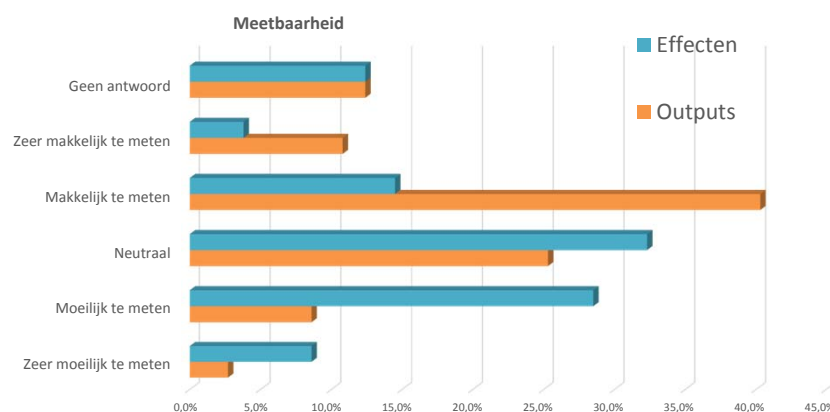
**STUDIEDIENST
VLAAMSE REGERING**

Houding ten aanzien van beleidsevaluatie?

- ⊕ 90% van oordeel dat het helpt om de dialoog op gang te brengen met andere actoren in het werkveld
- ⊕ 70% van oordeel dat men alle betrokkenen van meet af aan moet betrekken
- ⊕ Link met het politieke:
 - ⊕ Meerderheid van oordeel dat de politiek belang hecht aan beleidsevaluaties
 - ⊕ 40% van oordeel dat men rekening moet houden met politieke waarden en normen
- ⊕ 80% van oordeel dat men zicht heeft op de maatschappelijke effecten van het beleid in hun beleidsdomein

Meetbaarheid van de outputs en effecten?

- ⊕ Eerst gevraagd om te reflecteren over de voornaamste producten/diensten/taken van hun entiteit
- ⊕ Hoe schat men de meetbaarheid van deze output en effecten in?

Hoe pakt men beleidsevaluaties aan?

- ⊕ Vaak ad hoc : 40%, een derde niet ad hoc
- ⊕ 30% geeft aan over voldoende capaciteit te beschikken om aan de vraag aan evaluaties binnen de entiteit tegemoet te komen, een derde ervaart onvoldoende capaciteit
- ⊕ Ingrediënten van capaciteit:
 - ⊕ Brains:
 - ↳ 60% van oordeel dat men voldoende kennis in huis heeft om externe evaluaties aan te sturen of intern uit te voeren
 - ↳ 30% van oordeel dat er voldoende externe evaluatoren zijn
 - ⊕ Middelen:
 - ↳ 30% beschikt over voldoende middelen, iets meer een kwart onvoldoende middelen
 - ↳ 60% van de gevallen geen afzonderlijk evaluatiebudget, amper 7% wel

Hoe pakt men beleidsevaluaties aan?

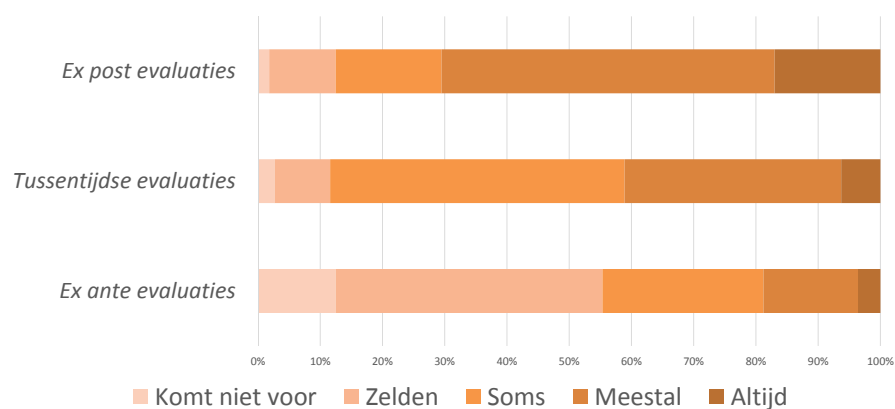
- ⊕ Nog meer ingrediënten van capaciteit:
 - ⊕ Data:
 - ↳ 60% van oordeel te kunnen beschikken over een operationeel monitoringssysteem
 - ↳ 20% ervaart moeilijkheden om gegevens te krijgen van andere actoren
 - ⊕ 30% van oordeel dat er voldoende samenwerking is
 - ⊕ Ongeveer een kwart beschikt over de dienst met evaluatie als hoofdtaak

Ervaring met beleidsevaluaties?

- ⊕ Globaal genomen: 2/3 ervaring
- ⊕ Meer bij EVA's (76,3%) en de departementen (70,5%), tegenover 56,6% bij de IVA's
- ⊕ Motieven voor beleidsevaluatie:
 - ⊕ Voornamelijk ondersteuning beleidsvoorbereiding en – uitvoering (resp. 40 en 30%)
 - ⊕ Minst belangrijk: wettelijke verplichtingen (40%), verantwoording (25%) en beleidsleren (20%)

Ervaring met beleidsevaluaties?

⊕ Types beleidsevaluaties:

Kenmerken van de beleidsevaluaties

⊕ Welke aspecten zijn het voorwerp van een evaluatie (% meestal of altijd):

- ⊕ Producten, diensten, taken: 63%
- ⊕ Processen en projecten: resp. 48% en 47%
- ⊕ Programma's en regelgeving: resp. 42% en 43%
- ⊕ Organisatie zelf: 1/3 meestal/altijd
- ⊕ Nuances naargelang van type organisatie: bv. regelgeving vaker bij departementen en IVA's, output frequenter bij de EVA's

⊕ Criteria bij de evaluatie (% meestal of altijd):

- ⊕ 90%: doelbereiking versus 62% effectiviteit
- ⊕ 80% beleidsrelevantie
- ⊕ 50%: efficiëntie
- ⊕ 40% beleidscoherentie en draagvlak

Kenmerken van de beleidsevaluaties

- ⊕ Van wie komt het initiatief? (% meestal of altijd):
 - ⊕ Eigen initiatief: 64%
 - ⊕ Minister/kabinet: 50%
 - ⊕ Wettelijke verplichting: 30% (vaker in verticale beleidsdomeinen)
 - ⊕ Actualiteit: 20%
 - ⊕ Belanghebbenden: 20%
 - ⊕ Parlement: 16%

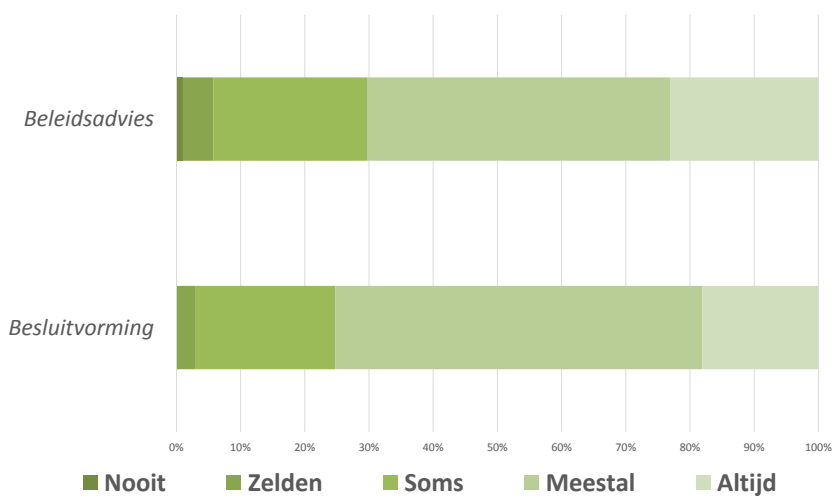
Kenmerken van de beleidsevaluaties

- ⊕ In de helft van de gevallen instrumenten/procedures om systematische te waken over de kwaliteit
- ⊕ Hoe?

Nalezen door verschillende personen	76,4%
Stakeholders betrekken	74,5%
Tussentijdse rapportering	52,7%
Stuurgroep	45,5%
Interne handleiding	45,5%
Vaste procedures	40,0%
Meta-evaluaties	20,0%
Andere	18,2%
Externe handleiding	10,9%

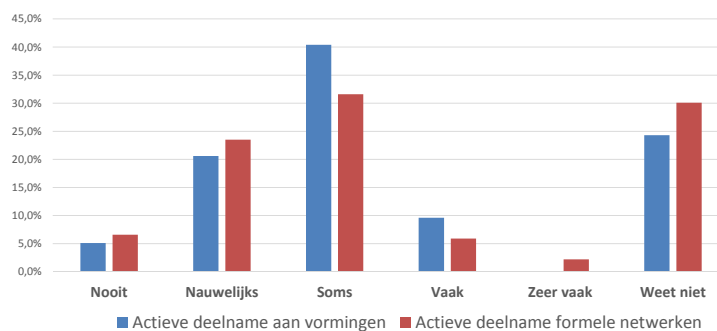
Kenmerken van de beleidsevaluaties

- ⊕ Doorwerking in termen van gebruik bij onderbouwing van beslissingen en aandacht voor beleidsaanbevelingen:

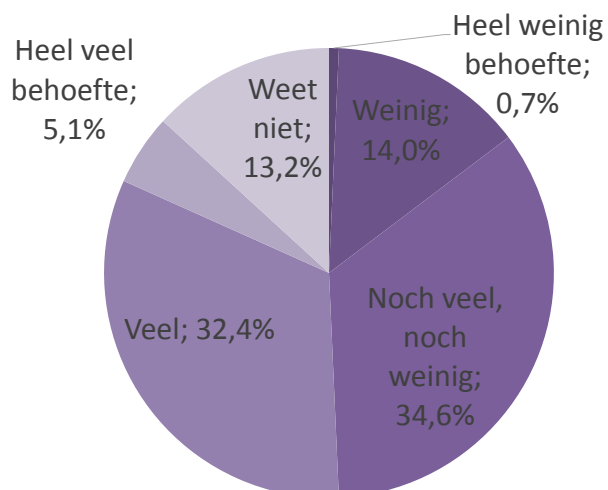

Vorming en kennisdeling

- ⊕ Vlaams Evaluatieplatform: op het eerste gezicht minder gekend bij de leidinggevenden: 57% kan niet antwoorden, 7,5% heeft weet van lidmaatschap van medewerkers of 8,1% van deelname aan activiteiten
- ⊕ Nemen de medewerkers deel aan vorming en formele kennisdeling?

Behoefte aan horizontaal overleg binnen de Vlaamse overheid

Conclusies

- ⊕ Eerder ad hoc
- ⊕ Belangrijk om te komen tot dialoog
- ⊕ Op zich gekwalificeerd personeel beschikbaar om evaluaties op te zetten en op te volgen, maar capaciteit is meer dan beschikbare mensen
- ⊕ Vooral ex post evaluaties
- ⊕ Ten dienste van beleidsvoorbereiding en –uitvoering, niet o.w.v. wettelijke verplichtingen
- ⊕ Doelbereiking als voornaamste criterium
- ⊕ Aandacht voor kwaliteitsbewaking
- ⊕ Hoe bouwen we verder uit?

**Meer weten over de bevraging en komende
initiatieven vanuit de Studiedienst?**

Dries Verlet
Adviseur beleidsevaluatie
Vlaamse overheid
Studiedienst van de Vlaamse Regering
Boudewijnlaan 30 - bus 23
1000 Brussel
tel. +32 (0)2-553 58 09
Dries.Verlet@dar.vlaanderen.be